

"Kto płaci swoje długi..."

Valérie Plagnol - 13 paź 2026

Rosnące zadłużenie Francji wiąże się z poważnymi wyzwaniami gospodarczymi i politycznymi, w szczególności ze wzrostem kosztów obsługi długu oraz utratą zaufania rynków finansowych. Opanowanie deficytu budżetowego staje się sprawą kluczową, ale wiąże się z trudnymi wyborami między redukcją wydatków, wzrostem gospodarczym a utrzymaniem siły nabywczej. Wyzwaniem jest wytyczenie wiarygodnej i zrównoważonej trajektorii budżetowej, która nie osłabi sytuacji obywateli ani nie zagrozi przyszłym inwestycjom.

[Na pierwszej stronie](#) | [Fundacja](#) | [Publikacje](#) | [Obrona i bezpieczeństwo](#) | [Gospodarka i finanse](#) | [Dyplomacja i geopolityka](#) |

[Instytucje i rozszerzenie](#) | [Cyfryzacja, technologie i kosmos](#) | [Demokracja i polityka](#) | [Kultura](#) |

[Kalendarz](#) | [Inne wersje językowe](#) | [Kontakt](#)

■ Na pierwszej stronie :

Europa: nie dla autodestrukcyjnego pesymizmu

Dług publiczny i prywatny rośnie wszędzie, zarówno w Stanach Zjednoczonych, jak i w Chinach, podczas gdy krytyka często skupia się na Włoszech czy Francji. Zadłużenie nie jest winą moralną, lecz problemem w zakresie zarządzania, który można naprawić: prawdziwą kwestią jest wzrost gospodarczy. Różnica między Europą a Stanami Zjednoczonymi wynika przede wszystkim z silniejszego wzrostu gospodarczego po drugiej stronie Atlantyku, napędzanego przez skłonny do podejmowania ryzyka rynek kapitałowy oraz kulturę podejmowania wyzwań i akceptacji porażek. Aby spłacić długi i zachować europejski model społeczny, należałoby zatem zrewidować zasady budżetowe uznawane za malthusowskie, prowadzić bardziej aktywną politykę pieniężną oraz dążyć do deregulacji bez likwidacji uregulowań. [Więcej](#)

■ Fundacja :

NextGenerationEU: zielone światło dla Finlandii i 5. sprawozdanie

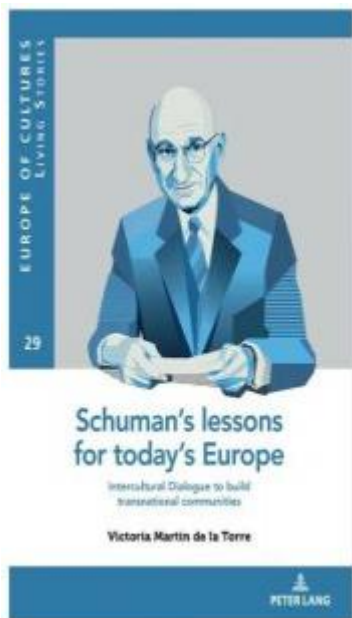
5 października Komisja Europejska zatwierdziła 5. wniosek Finlandii o wypłatę środków w wysokości 229,2 mln euro w ramach programu NextGenerationEU. Do tej pory Finlandia otrzymała 71% łącznej kwoty 1,95 mld euro przyznanej jej w ramach Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (RRF). 7 października Komisja Europejska przedstawiła 5. roczne sprawozdanie dotyczące RRF, z którego wynika, że program NextGenerationEU wykazuje "solidne wyniki w zakresie realizacji". Fundacja udostępnia na swojej stronie internetowej podsumowanie poszczególnych krajowych planów odbudowy, zawierające informacje o kwotach, harmonogramach i priorytetach. [Więcej](#) - [Więcej](#) - [Więcej](#)

25 października Bułgarzy wybierają prezydenta

Wybory prezydenckie w Bułgarii odbywają się w kontekście korupcji, obaw dotyczących praworządności oraz napięć geopolitycznych związanych z wojną rosyjsko-ukraińską, a wszystko to na tle wyborczego zmęczenia. Obecna prezydent Iliana Jotowa, popierana między innymi przez Postępową Bułgarię (centroprawica), BSP (lewica), ABV (prorosyjska lewica) oraz VMRO (skrajna prawica), prowadzi w sondażach z 44,5% poparcia. Wyrzadza Andreja Gjurowa, popieranego przez partie Kontynuujemy Zmianę i Demokratyczna Bułgaria (centroprawica/liberałowie), który ma 26,1% poparcia. Kostadin Kostadinow z partii Vazrazhdane (Odrodzenie, ugrupowanie nacjonalistyczne i skrajnie prawicowe) ma uzyskać 10,5% głosów. Jeśli żaden z 27 kandydatów nie zdobędzie większości w I turze wyborów 25 października, 1 listopada odbędzie się II tura. [Więcej](#)

■ Publikacje :

"Schuman's lessons for today's Europe"

Victoria Martín de la Torre opublikowała monografię zatytułowaną "Schuman's lessons for today's Europe: Intercultural Dialogue to build transnational communities". Książka powraca do podstaw integracji europejskiej, aby na nowo podkreślić znaczenie pojęcia wspólnoty. Publikacja przedstawia nowatorską interpretację wizji Schumana oraz konkretną drogę do budowania w XXI wieku wspólnot ponadnarodowych, zdolnych stawić czoła polaryzacji i niepewności. [Więcej](#)

■ Obrona i bezpieczeństwo :

Komisja przekazuje Ukrainie 1,24 mld euro

7 października Komisja Europejska przekazała Ukrainie 1,24 mld euro w ramach komponentu "obronnego" pożyczki wspierającej o wartości 90 mld euro. Środki te przeznaczone są na zakup dronów, środków do ich przechwytywania, amunicji do dronów oraz pocisków produkowanych przez ukraińskie przedsiębiorstwa. 60 mld euro z tej pożyczki przeznaczono na obronność, a 30 mld euro na wsparcie budżetowe w latach 2026-2027. W 2026 roku ma zostać wypłacone 28,3 mld euro, by wzmocnić potencjał przemysłowy kraju w dziedzinie obronności. W najbliższych tygodniach spodziewane są kolejne wypłaty w ramach tego komponentu. [Więcej](#)

Udane wystrzelenie rakiety M51.3

6 października atomowa łódź podwodna z pociskami balistycznymi (SNLE) "Le Vigilant" wystrzeliła w obecności prezydenta rakietę M51.3. Pocisk, pozbawiony głowicy jądrowej, został wystrzelony u wybrzeży departamentu Finistère i ilustruje kompetencje francuskich podmiotów przemysłowych oraz wojskowych w zakresie utrzymania strategicznych zdolności wobec zmieniających się zagrożeń. [Więcej](#)

Program na rzecz sprawnych i szybkich innowacji w dziedzinie obrony

6 października posłowie do Parlamentu Europejskiego zatwierdzili nowy program o nazwie AGILE, mający na celu wspieranie innowacji w dziedzinie obronności. Program, dysponujący budżetem w wysokości 115 mln euro, ma zapewnić wsparcie finansowe małym i średnim przedsiębiorstwom (MŚP), start-upom oraz firmom w fazie wzrostu, które opracowują nowe i przełomowe technologie obronne. 12 października Rada definitywnie przyjęła go [Więcej](#) - [Więcej](#)

Nowe sankcje indywidualne przeciwko Rosji

12 października, w odpowiedzi na trwającą i nasilającą się agresję Rosji wobec Ukrainy, a w szczególności na jej niedawną brutalną kampanię wojskową celowo wymierzoną w infrastrukturę cywilną i powodującą ogromne cierpienia ludności cywilnej, Rada przyjęła dodatkowe środki ograniczające wymierzone w 1 569 osób i podmiotów należących do rosyjskiego kompleksu wojskowo-przemysłowego. Przyjęta lista obejmuje 826 rosyjskich przedsiębiorstw oraz 743 osoby pełniące funkcję dyrektorów generalnych w tych przedsiębiorstwach. 8 października Rada przedłużyła o rok, do 9 października 2027 roku, indywidualne sankcje skierowane przeciwko 80 osobom fizycznym i 20 podmiotom odpowiedzialnym za działania Rosji mające na celu destabilizację sytuacji za granicą, w tym działania polegające na manipulowaniu informacjami i ingerencjach. [Więcej](#) - [Więcej](#)

■ Gospodarka i finanse :

Porozumienie, by wzmocnić rynki kapitałowe

8 i 9 października ministrowie gospodarki i finansów krajów strefy euro, a następnie ministrowie Unii Europejskiej, podsumowywali postępy w tworzeniu unii rynków kapitałowych oraz wymienili poglądy na temat skuteczności i efektywności finansów publicznych. Omówili również wpływ zmian na rynkach energii na gospodarkę. 9 października ministrowie uzgodnili elementy negocjacyjne dotyczące nowych, kluczowych narzędzi mających na celu wzmocnienie rynków kapitałowych Unii. Te nowe przepisy będą stanowić znaczący krok naprzód w mobilizowaniu prywatnych oszczędności, by inwestować w innowacyjne przedsiębiorstwa, finansowanie wzrostu gospodarczego oraz wzmocnienie ogólnej konkurencyjności Unii na arenie międzynarodowej. Ministrowie usunęli Wietnam i Panamę z unijnej listy jurysdykcji niechętnych współpracy w sprawach podatkowych. [Więcej - Więcej](#)

Zmniejszyć zakłócenia konkurencji

5 października niemiecki kanclerz Friedrich Merz i prezydent Francji Emmanuel Macron skierowali wspólny list do przewodniczącej Komisji Europejskiej Ursuli von der Leyen. Zwracają się do niej z prośbą o znaczne wzmocnienie zdolności działania Unii Europejskiej w kontekście światowych konfliktów handlowych, zwłaszcza w stosunku do Chin. 8 i 9 października unijny komisarz ds. handlu i bezpieczeństwa gospodarczego Maroš Šefčovič był w Pekinie, aby wziąć udział w drugim spotkaniu w ramach konsultacji między UE a Chinami dotyczącymi handlu i inwestycji. 7 października europosłowie omówili stosunki polityczne między Unią a Chinami. [Więcej - Więcej - Więcej - Więcej - Więcej](#)

Irlandzka prezydencja ujawnia swoje stanowisko w sprawie przyszłego budżetu Unii

10 października irlandzka prezydencja w Radzie przedstawiła stanowisko w sprawie wieloletnich ram finansowych (WRF) na lata 2028-2034, stanowiące swego rodzaju kompromis między propozycją Komisji a postulatami państw członkowskich przed posiedzeniem Rady Europejskiej 15 i 16 października. Propozycja ta zmniejsza kwotę przewidzianą w projekcie Komisji o 140 miliardów. Przewiduje ponadto utrzymanie dotychczasowej wysokości przydziałów krajowych w ramach polityki spójności i wspólnej polityki rolnej (WPR). Ogłoszono również osiągnięcie porozumienia w sprawie zasobów własnych Unii, które pozwoli wygenerować 55 mld euro rocznie. Stanowisko to zostanie poddane negocjacjom. W tym kontekście 8 października Europejski Trybunał Obrachunkowy opublikował swoje sprawozdanie roczne. [Więcej](#) - [Więcej](#)

Zarządzanie gospodarcze i stabilność finansowa

6 października posłowie do Parlamentu Europejskiego przyjęli dwie rezolucje legislacyjne mające na celu dostosowanie i uproszczenie ram zarządzania gospodarczego Unii Europejskiej. Pierwszy dokument przewiduje zmianę rozporządzeń regulujących procedury budżetowe oraz nadzór nad deficytami państw członkowskich strefy euro, by dostosować je do zrewidowanych ram zarządzania gospodarczego Unii oraz uproszczenia ich funkcjonowania. Drugi dokument dotyczy dostosowania zasad nadzoru gospodarczego i budżetowego nad państwami członkowskimi strefy euro, które borykają się z poważnymi trudnościami w zakresie stabilności finansowej lub są narażone na takie trudności. 6 października Komisja Europejska przyjęła wniosek dotyczący rozporządzenia służącego przyspieszeniu opracowywania europejskich norm oraz poprawie konkurencyjności Unii. [Więcej](#) - [Więcej](#) - [Więcej](#)

■ Dyplomacja i geopolityka :

Szczyt MED9 w Chorwacji

7 października przywódcy 9 krajów śródziemnomorskich (MED9) – Chorwacji, Cypru, Hiszpanii, Francji, Grecji, Włoch, Malty, Portugalii i Słowenii – spotkali się w Splicie, aby omówić "główne priorytety europejskiej agendy oraz październikowego posiedzenia Rady Europejskiej". Po omówieniu wsparcia dla Ukrainy, wieloletnich ram finansowych na lata 2028-2034, rozszerzenia Unii oraz migracji, przyjęli deklarację ze Splitu. Poruszono również kwestie, przed którymi stoi region śródziemnomorski, takie jak ochrona oceanów i bioróżnorodności, bezpieczeństwo czy dekarbonizacja, a także stosunki ze śródziemnomorskimi sąsiadami. [Więcej](#)

Wizyta niemieckiego prezydenta we Francji

Prezydent Niemiec Frank-Walter Steinmeier i prezydent Francji Emmanuel Macron spotkali się 7 i 8 października w trakcie wizyty państwowej. Dwaj przywódcy udali się do Bordeaux, aby odwiedzić m.in. start-up z branży kosmicznej oraz inne instytucje badawcze. Po południu zwiedzili ośrodek badawczy zajmujący się symulacją prób jądrowych i syntezą jądrową. [Więcej](#)

Ratyfikacja traktatu brytyjsko-niemieckiego

8 października premier Zjednoczonego Królestwa Andy Burnham udał się do Berlina, aby wraz z niemieckim kanclerzem federalnym Friedrichem Merzem uruchomić wspólną inicjatywę w zakresie zwalczania sabotażu i cyberataków. Ogłoszone partnerstwo strategiczne między Londynem a Berlinem umożliwi wymianę informacji oraz ułatwi koordynację działań w zakresie nadzoru i odstraszania, co ma na celu wzmocnienie odporności Europy na zagrożenia hybrydowe. To pierwsze spotkanie dwóch szefów rządów zwieńczyło formalną ratyfikację Traktatu z Kensington, uzgodnionego w 2025 roku, i wpisuje się w szerszy proces "odnowy" stosunków między Zjednoczonym Królestwem a Unią Europejską. [Więcej](#) - [Więcej](#)

■ Instytucje i rozszerzenie :

Komisja proponuje środki w perspektywie rozszerzenia Unii

6 października Komisja Europejska przyjęła środki mające na celu przygotowanie Unii Europejskiej do przyszłych rozszerzeń. Mają one w szczególności wzmocnić zabezpieczenia w zakresie praworządności, ułatwić proces decyzyjny w rozszerzonej Unii oraz wzmocnić stopniową integrację przyszłych państw członkowskich. Wśród propozycji znalazło się szersze stosowanie większości kwalifikowanej w niektórych dziedzinach, szersze wykorzystanie mechanizmów przewidzianych w traktatach, w szczególności klauzul pomostowych, a także częstsze stosowanie procedury wzmocnionej współpracy. [Więcej - Więcej](#)

Rada Stowarzyszenia z Mołdawią

5 października odbyło się 10. posiedzenie Rady Stowarzyszenia między Unią Europejską a Mołdawią. Dyskusje dotyczyły postępów w procesie akcesji Mołdawii do UE. Chociaż Unia podkreśliła konieczność kontynuowania wysiłków na rzecz wzmocnienia niezależności, bezstronności i profesjonalizmu mołdawskiego systemu sądownictwa, to z zadowoleniem przyjęła postępy reform. Z tego tytułu Komisja przekazała Mołdawii 157 mln euro. Tym samym łączna kwota unijnych środków przekazanych Mołdawii wynosi około 661 mln euro. [Więcej](#)

■ Cyfryzacja, technologie i kosmos :

Powrót astronautów z misji epsilon

8 października 4 astronautów misji epsilon, w tym Francuzka Sophie Adenot, powróciła na Ziemię po prawie 8 miesiącach spędzonych w kosmosie na pokładzie Międzynarodowej Stacji Kosmicznej (ISS). W trakcie tej misji Sophie Adenot stała się pierwszą Francuzką, która wykonała wyjście poza statek kosmiczny (EVA), a łącznie przeprowadziła trzy takie wyjścia. Teraz astronauta musi przejść program rehabilitacji, aby ich organizmy mogły ponownie przystosować się do ziemskiej grawitacji. [Więcej](#)

Nowy model AI od Mistrala AI

6 października francuska firma Mistral AI zaprezentowała Mistral Large 4 (ML4) - swój nowy model sztucznej inteligencji. Dzięki temu firma ma nadzieję powrócić do rywalizacji z największymi amerykańskimi i chińskimi graczami w tej branży. ML4 to model typu "open weight": jego parametry i architektura zostaną upublicznione. W komunikacie prasowym firma Mistral twierdzi, że pod względem wydajności model ten plasuje się "wśród najlepszych" w swojej kategorii. Opracowany w Europie model jest multimodalny. ML4 można już teraz przetestować w Mistral Studio, a jego parametry mają zostać opublikowane 27 października. [Więcej](#) - [Więcej](#)

4 Europejczyków pośród laureatów Nagrody Nobla

Od 5 do 12 października w Sztokholmie w Szwecji oraz w Oslo w Norwegii ogłaszano laureatów Nagrody Nobla 2026. Ceremonie wręczenia nagród odbędą się 10 grudnia. Wśród laureatów znalazło się kilku Europejczyków: Niemcy Georg Nagel i Peter Hegemann, którzy wspólnie z Amerykaninem Karlem Deisserothem otrzymali Nagrodę Nobla w dziedzinie fizjologii i medycyny za badania nad optogenetyką, Belg Francis Halzen, uhonorowany w dziedzinie fizyki za wkład w działalność obserwatorium neutrin IceCube, oraz Francuz Henri B. Kagan, laureat Nagrody Nobla w dziedzinie chemii, którą dzieli z Japończykiem Kenso Soai za badania nad asymetryczną syntezą organiczną. [Więcej](#) - [Więcej](#)

■ Demokracja i polityka :

Luís Montenegro rozmawia z eurodeputowanymi na temat przyszłości Europy

Premier Portugalii Luís Montenegro został zaproszony do Parlamentu Europejskiego, by omówić przyszłość Unii Europejskiej. Opowiedział się za zmniejszeniem obciążeń administracyjnych dla przedsiębiorstw oraz za dokończeniem tworzenia unii bankowej, aby wzmocnić europejską konkurencyjność. Wezwał do unowocześnienia kolejnych wieloletnich ram finansowych (2028-2034), tak by odpowiadały europejskim ambicjom politycznym, w szczególności poprzez przyjęcie zasobów własnych. I wreszcie Luís Montenegro zachęcał do skoordynowanego europejskiego podejścia w kwestii transformacji energetycznej i dostępu do mieszkań. [Więcej](#)

Parlament Kosowa wybiera nową prezydent - Justinę Shirokę-Pulę

6 października kosowscy deputowani wybrali Justinę Shirokę-Pulę na prezydenta. Otrzymała 81 głosów - to o 1 więcej niż wynosi wymagana minimalna liczba. W ten sposób uniknięto kolejnych przedterminowych wyborów. Opozycja zgodziła się ją poprzeć po tym, jak premier Albin Kurti zgodził się na uchwalenie ustawy ograniczającej uprawnienia Specjalnego Trybunału dla Kosowa z siedzibą w Hadze. Shiroka-Pula objęła stanowisko 7 października na 5-letnią kadencję. [Więcej](#) - [Więcej](#)

Luca Niculescu z misją stworzenia rządu

5 października prezydent Rumunii Nicușor Dan powierzył Lucowi Niculescu zadanie utworzenia rządu. Niculescu, były dziennikarz i redaktor naczelny Radio France Internationale (RFI) w Bukareszcie, w latach 2016-2022 pełnił funkcję ambasadora we Francji, a obecnie zajmuje stanowisko sekretarza stanu odpowiedzialnego za proces przystąpienia do OECD. W sytuacji, gdy niestabilność polityczna powoduje utratę wiarygodności Rumunii na arenie międzynarodowej i budzi niepokój na rynkach finansowych, Luca Niculescu pragnie wzmocnić europejską i euroatlantycką orientację kraju. Ma dziesięć dni na przeprowadzenie konsultacji ze wszystkimi partiami, po czym zwróci się do parlamentu o wotum zaufania. [Więcej](#) - [Więcej](#)

■ Kultura :

Festiwal Lumière w Lyonie

Do 18 października w Lyonie trwa Festiwal Lumière, poświęcony klasycznej kinematografii. Oferuje około 450 seansów filmowych. Każdy seans zapowiadany jest przez aktora, reżysera, krytyka lub członka ekipy festiwalowej. Co roku osobistość świata kina otrzymuje Nagrodę Lumière za całokształt twórczości. W 2026 roku wyróżnienie to otrzymają Joel i Ethan Coen. [Więcej](#)

Wystawa "Picasso - Bacon" w Wiedniu

Do 31 stycznia 2027 roku Muzeum Albertina w Wiedniu prezentuje wystawę poświęconą twórczości Pabla Picassa i Francisca Bacona. Ekspozycja, na której zgromadzono około 70 dzieł, podkreśla podobieństwa między tymi dwoma artystami w sposobie przedstawiania kondycji ludzkiej. [Więcej](#)

Matisse w Mediolanie

Do 21 lutego 2027 roku mediolańskie muzeum MUDEC prezentuje wystawę poświęconą powiązaniom łączącym Matisse'a z kulturami, które odkrywał w trakcie swoich poszukiwań i podróży poza Europę. Wystawa zatytułowana "Matisse. Il mondo in una stanza" pokazuje, w jaki sposób sztuka afrykańska, islamska, rosyjska, oceaniczna i chińska wzbogaciła od wewnątrz język artystyczny malarza. Na ekspozycji zgromadzono około stu dzieł pochodzących z prestiżowych, międzynarodowych instytucji. [Więcej](#)

Retrospektywa Van Gogha w Holandii

Do 3 stycznia 2027 roku Muzeum Kröller-Müller w Holandii prezentuje wystawę poświęconą Vincentowi van Goghowi. Po raz pierwszy od 1984 roku zgromadzono na niej wszystkie 88 obrazów artysty znajdujących się w kolekcji tej instytucji. Ekspozycja, zorganizowana wokół tematu wiary, nadziei i miłości, przedstawia artystyczną i duchową drogę malarza oraz podkreśla wpływ, jaki te trzy cnoty teologiczne wywarły na jego życie i twórczość. [Więcej](#)

Kolekcja Gustave'a Fayeta w Paryżu

Do 8 marca 2027 roku Fundacja Louis Vuitton zaprasza na ekspozycję "Gustave Fayet, kolekcjoner-twórca". Po raz pierwszy od stulecia zgromadzono ponad 250 dzieł pochodzących z nadzwyczajnej kolekcji, rozproszonej dziś po całym świecie, a także 374 prace samego Fayeta, w większości nigdy nie pokazywane publicznie. Trasa zwiedzania to hołd dla 10 obrazów Van Gogha, 78 dzieł Gauguina i 88 Odilona Redona. Na wystawie odkrywamy także obrazy i pastele twórców takich jak Degas, Cézanne, Renoir czy Matisse. [Więcej](#)

"Hilma af Klint" w Dublinie

Do 7 lutego 2027 roku w National Gallery w Dublinie można oglądać wystawę poświęconą Hilmie Af Klint. Ta pionierka sztuki abstrakcyjnej została zaprezentowana poprzez swoje obrazy, rysunki i akwarele. Niektóre z dzieł zostały pokazane zwiedzającym po raz pierwszy. [Więcej](#)

■ Kalendarz :

12 października

Rada do Spraw Zagranicznych
Rada ds. Środowiska (Luksemburg)

13 października

10. konferencja akcesyjna z Albanią
Rada do Spraw Ogólnych (Luksemburg)

15-16 października

Rada Europejska (Bruksela)

19 października

Rada na temat zatrudnienia i polityki społecznej (Luksemburg)

19-22 października

Sesja plenarna Parlamentu Europejskiego (Strasburg)

Biuletyn n°1171

PDF

po polsku -- wydanie z wtorku, 13 października 2026

↓ **pobieram**

Biuletyn jest również dostępny w następujących językach:

Lubię Biuletyn Fundacji Roberta Schumana

Redaktorzy Biuletynu :

Helen Levy ;

Catherine d'Angelo, Lauriane Draghi,

Charles Mateos y Lago, Charlotte

Feldmann

N° ISSN: **2729-6482**

Redaktor naczelny :

Juliette Bachschmidt

Dyrektor publikacji :

Pascale Joannin

Pytanie, sugestia?
Skontaktuj się z nami!
info@robert-schuman.eu

[Kliknij tutaj, jeśli ten e-mail nie wyświetla się poprawnie.](#)

Nie chcesz więcej otrzymywać naszych Biuletynów? {LINK}